

MENDELU pracuje na záchraně ohrožených druhů stromů amazonského pralesa

25.8.2026 - Lenka Ehrenbergerová | Mendelova univerzita v Brně

Mendelova univerzita v Brně (MENDELU) v roce 2025 zahájila mezinárodní projekt zaměřený na záchranu nejohroženějších druhů stromů peruánské Amazonie. Projekt je financován prestižní švýcarskou nadací Franklinia. V oblasti Tingo María ve středním Peru společně s místními partnery hledá poslední zbývající populace kriticky ohrožených dřevin, zakládá lesní školky pro jejich záchranu a zapojuje do ochrany přírody místní obyvatele i domorodé komunity.

Peruánská Amazonie patří k nejcennějším přírodním oblastem světa, přesto v posledních desetiletích čelí rychlému úbytku lesů. Hlavními příčinami jsou odlesňování kvůli rozšiřování zemědělské půdy, nelegální těžba dřeva a historicky také pěstování koky. Řada stromových druhů dnes přežívá už jen na několika málo lokalitách a některé mohou během několika let z přírody zcela zmizet.

V projektu vedeném MENDELU se odborníci její Lesnické a dřevařské fakulty zaměřují na deset nejohroženějších druhů stromů. *„Šest druhů z těchto deseti nejohroženějších je podle Mezinárodního svazu ochrany přírody (IUCN) zařazeno mezi kriticky ohrožené druhy. Cílem není pouze jejich vyhledávání a mapování, ale také sběr semen, jejich rozmnožování v lesních školkách a následný návrat mladých stromů zpět do přírody,”* upřesnila Lenka Ehrenbergerová, která je do projektu zapojená.

Již v prvním roce se výzkumnému týmu podařilo založit lesní školku, která slouží k pěstování sazenic kriticky ohrožených stromů. Založení dalších dvou bude následovat. Nedostatek kvalitního reprodukčního materiálu je jednou z hlavních překážek jejich návratu do původních lesů.

*„Významným úspěchem je také nalezení prvních jedinců kriticky ohroženého stromu *Elaeagia ambigua*, o němž existuje jen minimum informací a který patří mezi nejohroženější dřeviny peruánské Amazonie. Každý nově objevený strom představuje cenný zdroj semen a zároveň přináší nové poznatky o rozšíření tohoto druhu,”* zdůraznila výzkumnice z Ústavu lesnické botaniky dendrologie a geobiocenologie a pokračovala: *„Stejně důležitou součástí projektu je práce s lidmi. Ochranu tropických lesů totiž nelze zajistit bez těch, kteří v jejich blízkosti žijí. Během prvního roku proto MENDELU navázala spolupráci jak s komunitami místních obyvatel, tak s domorodými indiánskými komunitami. Společně připravují obnovu lesů, zakládání školek i vzdělávací aktivity zaměřené na význam původních stromových druhů.”*

Projekt se soustředí především na druhy, které mohou z volné přírody zcela zmizet. Vědci proto nejprve mapují jejich výskyt, hodnotí míru ohrožení a následně připravují plán jejich dlouhodobé ochrany. Součástí projektu je také aktualizace údajů pro Červený seznam ohrožených druhů IUCN a posílení ochrany těchto stromů v přírodě.

Projekt je zároveň založen na spolupráci s místními institucemi. Do terénních prací jsou zapojeni studenti a pracovníci partnerských univerzit Universidad Nacional Agraria de la Selva (UNAS), Universidad Nacional Intercultural de la Amazonía (UNIA) i zaměstnanci Národního parku Tingo María, kteří se podílí na mapování ohrožených druhů, zajišťují sběr semen a pěstování a výsadbu sazenic.

Do Peru letos vycestovali i tři studenti MENDELU, kteří na místě shromažďovali podklady pro svou

závěrečnou bakalářskou práci. Dvě bakalářské práce jsou zaměřeny na inventarizace ohrožených druhů dřevin a jedna na jejich rozmnožování ve školkách lesních dřevin.

Tříletý projekt financovaný Franklinia Foundation představuje další z řady mezinárodních ochrannářských aktivit MENDELU. Univerzita se dlouhodobě věnuje ochraně ohrožených dřevin například na jemenském ostrově Sokotra, v Kambodži nebo Etiopii. Nově své zkušenosti využívá také při ochraně jedinečné biodiverzity peruánské Amazonie.

[Projekt zaměřený na záchranu nejohroženějších druhů stromů peruánské Amazonie financuje švýcarská nadace Franklinia.](#)

Kontakt pro více informací: Ing. Lenka Ehrenbergerová, Ph.D., Ústav botaniky, dendrologie a geobiocenologie LDF MENDELU, +420 723 411 073, lenka.ehrenbergerova@mendelu.cz

<https://mendelu.cz/mendelu-pracuje-na-zachrane-ohrozenych-druhu-stromu-amazonskeho-pralesa>